

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 300 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Mars 1925—No 175

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

آبونمان: سنه لکي [۲۴ نسخه]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ ۱/۲ اعلا کاغذایی ۵ ایرادر .

اداره خانه سی

جفال اوغلانده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استقابه ل ۸۶۵

یکرمینجی سنه

نومرو ۱۷۵ - ۱ مارت ۱۹۲۵

روح هزار عشق ایله اولمش ندیم حسن
شایان دنیسه عمرمه بر داستان عشق .
بر کون بنده مستط اکرام اوله دن
وادى صمت ، او منزل هرکاربان عشق ،
فسحسرای «قیس» و «فضولی» ده بن دخی
یادم بر اوزکه لانه معبد نشان عشق ؛
بر کعبه در بو ساحده هر آشیان عشق .
زیرا ایدر طواف اونى کرو بیان عشق ،
فائق بنده نوای هوای دل
اولسور سون کوکلاره بر ارمغان عشق .

فائق عالی

صحنه

VÉNUS NOIRE

A elle

A la mecque jadis j'avais vu dans la rue
Une jeune nègresse auprès de la kâba,
Qui brillait au soleil ainsi qu'une statue
D'ébène, fixement debout sur son grabat,

Parmi la foule noire accroupie aussi nue
Son beau corps svelte, lisse et, rond du haut en bas
N'avait qu'une ceinture écarlate et menue.
Croissant, sous les petits seins coniques, ses bras,

Elle attendait la fin de la maudite vente.
Je voudrais l'acheter, haussant le prix cent fois,
Si la pauvrete était faite vraiment de bois.

Cette noire beauté souvent encor me hante
Comme si je te vois dans une obscurité,
Ou bien ta silhouette en toute nudité

E. Hazim

ژ . م . گویو

II

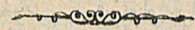
« حقیق فیلسوف یالکتر انسانى اولان هر شی بگا
یابانجی دکدر دیمکله قلاز . بلکه ، هریشایان ،
اضطراب چکن ودوشون شی بکایابانجی دکدر . دیر »

گویو ، اون دو قوزنجی عصرک « مثبت علم » ساحه
سنده حیاتک بتون تجلیلری ، مرجعتمز برتحلیل صونداسیله
قاریشیدیرلیدی و « تکامل » فلسفه سنک ، حیاتک شائیت
وسیرینی کنیش برکورو شله تبیع ایتدیکی بردورده ، دوه
شونجه لرینی اورتایه آتیوردی . حیاتک « تکاملی »

صناعی گوبره لرله طوپراغه ویریلدیکی زمان ، طوپراغک
قوه انباتیه سنک و بوکا تبعاً حاصلاتک ، حس اولوناچق
درجه ده ، آرتدیغی کورولور . بو عناصرک کافی درجه ده
بولوندیغی یرلرده قوه انباتیه نک و حاصلاتک تزایدی غیر
محسوس اولور .

« تجربه تارالاری » نک زراعته ایده جکی خدمت پک
بو یوکدر و مملکتتمزک برحق یرلرنده بونلرک تأسیسی ،
زراعتک ایلری کیتمه سنه سائق اولان فائده لی تشبثلردن
صایلیله ، شوقادارک ، نمونه تارالارنده موفقیته مشروطدر .
عکس تقدیرده کویلولره هیچ بر صورتله قابل ازاله اولمایان
برانیتمسزلک ویریش اولور . هرشیدن اول « نمونه تارالاری »
ایله « تجربه تارالاری » آره سنده کی فرقی بیلمک لازم کلیر .
بر « نمونه تارالاسی » ، « تجربه تارالاسی » نک ویره جکی نتایج کوره
تأسیس ایداییکی صورتده ، بحث ایتدی کمز آندیشه یه محل قلاز .
بودن ده بر « تجربه تارالاسی » ایچون موفقیته مشروط اولمادیغی
آکلامق قابلدیر : چونکه ، تجربه بعضاً آئی ، بعضاً فنا
نتیجه ویرر و هریکی صورتده رشى اوکرنیلمش
اولور - نمونه تارالاسنده ، موفقیته نتیجه لهن تجربه لرک
آثار فعلیه سنی کوسترمک وهانکی طرز زراعتک ونه کبی
عناصر انباتیه سنک فائده لی اولدیغی عین الیقین بیلدیرمک
لازم کلیر . تجربه تارالاسنده ، حاصلاتک آرماسنه
خدمت ایدن مختلف عامللر تدقیق اولوندیغی حالده ،
نمونه تارالاسنده بونلرک آثار ونتایج فعلیه ومادیه لری
کوسته ریلیر . [دوام وختامی کله جک نسخه مزده]

۱۳۴۰ بکر بکی حسین کاظم

هر لحظه بر ترانه ویا بر فغان عشق

عائق دوغان کوکلر ایچون یوق زمان عشق
اونلر یاشر هر مده ده هردم جوان عشق ؛
یک بیل معمر اولسه ده بر مرده زاددر
بر لحظه اولمایان ابدیتروان عشق ؛
بر جلوه غریب مشیتله اولمش
من حسن وآن جهانى و بن بر جهان عشق ؛
هپ رنگ و رونقیله دورور پر شمیم حسن
قلبده بر مصون حزان کستان عشق ؛

نظراً ، « صنعت » ، « اخلاق » ، « دین » ، ک
 قیافه‌ای در . حیات اوکا کوره قوت فکرنیدن چوق دها
 اساسی در . قوت ، حرکت ک بر خلاصه‌سندن ، مجرد
 دی حیاتک وحتی موجودیت ک حیاتسز بر کوده‌سندن
 باشقا بر شی می‌در ؟

مادی دبدیکمز وارلقار ، یا سونمکه کیدن ویاخودده
 دوغمه حاضر لانان بر حیات در .

کورولیورکه برماوقع ، یاشایان برحقیقت اولان حیات ،
 فلسفه‌سنک تملی یابدقدن صوکره ، طبیعتیه ، مثبت بر
 ساحه کیردن فلسفه‌سی ، عصاره‌سنی جانلی بر شائیت دن
 نهمه‌جک ویشیل برفدان کبی کوربوز بویویه‌جکدر .

حیات ک قدرتش ، حیات ک کوزه‌لکینه بر امیدله
 باغلانان کنج متفکرک فلسفه‌سی نیک بین بر مسلکدر .
 کویو جرمان فیلسوفی (فره‌دریخ نیچ‌چه) قادار ، بدین لک
 فلسفه‌سنک دشمنی در . او ، زمانزک اک بیوک « آفت »
 نی بو تملی طرزنده تشخیص ایدیوردی .

کویو ، تکامل فلسفه‌سنک کوروش طرزله ادعا ایتشددرکه
 بالذات حیات ک دوام و بقای ، حظ ک ، « ألم » .
 کیه فائضی ایله قابل در .

اگر یاشایان وارلقارده اضطراب دویغوسی ، صحیحاً
 سعادت دویغوسنه غالب کاسه‌یدی «حیات» ممکن اولمازدی .
 فی الحقیقه ، حیات دویغوسی «شعور» ک دیلیله بزه عضو .
 لرمرزده اولوب بیتن شیرای سویلر . اضطرابک انفسی
 عرضی ، هرشیدن اول ، مادی بر تشوشک ، باشلایان
 برمرضک اشارتی در . [*]

بو اضطراب دویغوسی ، فیزیولوجیائی و عضوی بر
 تشوشک افاده‌سندن باشقه برشی دکل در .

بالعکس « حظ » ایسه ماده آینی بر حالتک انفس
 چهره‌سی در . دی‌یه بیلیرزکه ، موجودیت ک اوزون
 « منحنی » سنده خط حیات ک تکاملنه ، ألمده انحلالنه
 تقابل ایدر .

بدین برعرق « غیر شعوری » لک فلسفه‌سی مرشدی

La douleur est la sentinelle de la vie ,
 « اضطراب حیاتک بکجسی » دردین شاعر دخی بونی سوله‌مک ایسته‌مشددر .

کوروشیله تدقیقی ، طبیعی ، چوق آچیق وچوق کیش
 افقذر دوغوردی . بواقذرده ، بولوطسز وکولکسز
 افقذرده ، نیجه افسانه‌ز ، نیجه یاطل عقیده‌لر ، « اخلاق »
 « دین » ، « متافیزیک » حقنده کی خرافی و قبلی -
 a priori قناعتلر ایشیقندن قاجان « خیالت » لر کی
 سیلیندیلر ، یوق اولدیلر . اونک ایچون اون دوغوزنجی
 عصر ، دوشون ، دویان روحلره کوره بربحران عصری در .
 تملسز قالان مفهوملر ، اینانیلان بر چوق عقیده‌لر
 « تکامل » فلسفه‌سنک هر حادثه‌نی شائی و مثبت کورده
 منشوری اوکنده قارامغه محکوم ایدی فقط اونلرک لرلری
 مثبت اولارق دولدورمق ، و هر شیئیه رغماً ، انسان
 شعورینک ایسته‌دیکی و انسان روحنک اوچمه صاواشدینی
 یکی بر « کولک » ی کوسترمک لازمدی !

کویو ، بواعثارله ، تکامل فلسفه‌سنک بوشلقاری دولدوردی .
 و تعبیر جائز سه . شعور عالنده اوچق ووکسملک ایسته‌ین
 روحلره « اک مثبت بر کوروشک » آنکل اولامیه جغنی
 کوستردی . فی الحقیقه ، تا « آمیب » دن کلن مایموزله
 مایمون دن دوغان بشرک یاراندینی اوزون بر عضویات
 سلسله‌سنی ، بزه جواب و برمه‌س صامت بیلدیزلره بوتون
 کائناتی قوجاقلایان کلی بر ایجابیت D.terminisme وار .
 کویو ، ایشته ، نو ، ایجابیلکک جنبینی بعضی سری
 فیلسوفلر ودار عالملر کی ، نه طاش قادار صووق ، نه ده
 چوق دار و نه زیجی دویمش و دوشونمش دکلدر .

کویو اثرلرنده ، زمانزک ، بلکه ده بوتون زمانلرک
 شه‌لرینی ، انکارلرینی ، ایمانلرینی ، امیدلرینی یاشاندی .
 بتول زمانلرک دیسوزز چونکه : « بشری قافالردن تصادف
 اثری کبی کیردن و حقیقه ، اقمزده یوکسه‌لن و دوشن ،
 پارالایان و سونن بر چوق فکرلره رغماً هر روح ده
 ازلیت دن بر پای واردر ؟ » (۱) کویونک فلسفه‌سی ،
 حیات فلسفه‌سیدر . اجتماعی مسلککک دوغوروجی
 دوشونجه‌سی : فردی قدرتی intensité ایچنده برکنیشله‌مه
 expansion بر ولودیت و بر کله ایله اجتماعیت پره‌لنیشینی
 طاشیان « حیات » در .

کوجلی و آچیلغمه یاسیلغمه مهیا اولان حیات کویویه

انسانلار، استقبال سزكدر . وكله جك زمانلرك دوغلاچق
انسانیتینی سز یارانہ جقسکیز !

كانون ثانی ۱۹۲۵ — : دو قشور شوكت عزيز
آققره (بالا) قضای

تصحیح : (اجتهاد) ك ۱۷۳ نجی صابی سنده کی برنجی
مقاله ده «دوقوز اثر» برلینه اوتوز اثر دیزلشدر. تصحیحی رجا
اولنور . ش . ع

عبدالحق حامد بك كونی

بیوك استادمن عبدالحق حامد بكك یتیم بشنجی سنه
دوریه ولادت ۵ شباط ۱۹۲۵ ده تجیل استك. بوتجیل استادك
شان ادیبی و شائیت روحانیه سیله متناسب اولدی . اجتهاد
عائله فکریه سندن حسین دانش بك برادرمن استاده شو
كوزل منظومه یی، فکری و روحانی برکل چیچك چلنکی
مقامنده تقدیم ایتدی . هم بو علوی كونی وهم بو شعر
نقیسی قید و تسجیل ایدیورز .

منت خدایراکه نکرده وداع عمر
دیدم شمار عمر تو «قتادونچ شد
افکنند چون همای شرف سایه بر سرت
کرچه نصیت از ازل اندوه ورنج شد
از ناغدان شعر ندیدیم تا کنون

پك مرد باهنرکه چوو نکته سنج شد
از بذل وجود طبع روان تو حامدا
اقلیم بی نوای سخن پر زکنج شد
زیورنست به زکلامت رواق دهر
تا نظم زیب طاق سرای سپنج شد .

۵ شباط ۱۹۲۵ حسین دانش

ارتجماع تشبثی

(اجتهاد) ك بو نومروسنك یازیلری دیزلش
بولوندیغی صروده (کنج) ده، روحاً سالخورده بر طاقیم
متغلبه، حکومت جمهوری من علیمنده عصیان چیقاردیلر .
عصیانچیلرك آغزنده «صلی الله» کله سی دولاشمپور .

«هارتمان» نك دوشوندیکی کبی مشری برانتخاره قوشمالیدر .
زیرا بویله بدبن بر عرق حیاتك مهادی و بطی بر انحطاطی
ایله ذاتا کندی کندیسینی ثریته جکدر .

(کویو) دوشونیورکه : بدینلکی یاشاتان یعنی اظطرابنك
مقدارینی و تاثیرینی «تخیل» ایله داهاریاده چوغالتان بر
عرق ، باشامق حدالنده موقع آلاماز . اگر بشریت و دیگر
حیوان نوع لری کره اوزرنده کی یاشامق قاقولاسنده آیاقده
دوریورلرسه ، بو آنجق ، اولنر ایچون «حیات» ك
چوق فنا اولمادیغنددر .

بو دنیا (لایب نیچ) ك دیدیکی کبی ممکن اولان
دنیلرك اك برادی دکلدر . چونکه نهایت بو دنیا واردر
و یاشایور .

— کوبونك «مجبوریت» سز و مؤیده سز بر اخلاق
طاسلاغی » (۱)

آدلی کتابندن بر پارچه یی خاطر لایورم : کویو ، برکیجه
اوافقکنر رؤیا کورویور . بر ملک اونق قنادلری اوستنده
کوک طوغری چیقاریورمش ... ماوی کوکده ، ملکك
قنادلری اوستنده ، یوکسلدکجه — کندیسینی یازیور —
دنیلدر دهرین ، دهرین کلن بر ایدیلکی ایشیدییوردم ...
بو ایلکی کوکلرك سسکوتی ایچنده چوق غریبیدی ...
ملکدن صوردم :

— انسانلر الله لرینه نیاز وشکران ایدیورلر ...
بونی دویدیغم آن ، بردن ملکك قنادلرندن طرپراغه
آتیلدم . وباغیردم : انسانلره ، دنیاده اضطراب چکن
انسانلره یاشامق ایسته یورم ...

کویو حیاتی اینی کورده نکیبن بر فیلسوفدر .
فقط هیچ بروقت بونیکیبن لکی، دنیاده مطلق صورتده
هرشیئك اینی وکوزله اولدیغنه ایمان ایدر درجه ده بر
«قناعث» ، بر صافدل لکه چیقاران لردن دکلدر .

« بن بولدم . دییهرك دیکله نه جك یرده دائماً آراشد .
یرمق ایچون حقیقی بر ایمانه صاحب اولان انسانلر، دیگر .
لرینك دور دقلری و اویدقلری یردن ایلری یه یورون
Esquisse d'une morale sans obligation (1)
ni action .